

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาแนวชาติพันธุ์วรรณาในสังคมวิทยา" มีวัตถุประสงค์หลักอยู่ 3 ประการคือ ประการแรกเพื่อทำความเข้าใจประวัติศาสตร์และพัฒนาการของชาติพันธุ์วรรณาในสังคมวิทยา ประการที่สองเพื่อทำความเข้าใจถึงสถานะความเบ่งบานหลากหลายที่เกิดขึ้นกับชาติพันธุ์วรรณาในสังคมวิทยา ประการที่สามเพื่อศึกษาถึงข้อถกเถียงภายในชาติพันธุ์วรรณาซึ่งมีส่วนสัมพันธ์โดยตรงกับสถานะความเบ่งบานหลากหลายนี้

ผลการศึกษาพบว่า ประการแรกชาติพันธุ์วรรณาในสังคมวิทยามีประวัติศาสตร์และพัฒนาการที่แตกต่างไปจากชาติพันธุ์วรรณาในมานุษยวิทยา เนื่องมาจากมีจุดกำเนิด จากฐานทางปรัชญาแนวคิดและข้อถกเถียงภายในที่แตกต่างกันไป ซึ่งทำให้ชาติพันธุ์วรรณาในสังคมวิทยามีเอกลักษณ์ของตัวเองที่แตกต่างไปจากชาติพันธุ์วรรณาในมานุษยวิทยาด้วย ประการที่สองปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นกับชาติพันธุ์วรรณาในสังคมวิทยา คือ ความเบ่งบานหลากหลายได้รับความนิยมนอย่างมากในการนำไปประยุกต์ใช้จากทั้งภายในและภายนอกสังคมวิทยา อันเนื่องมาจากข้อถกเถียงภายในระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณกับการวิจัยเชิงคุณภาพและข้อวิพากษ์ภายนอก อย่างเช่น สกฤตความคิดแนวหลังสมัยใหม่นิยม เป็นต้น ประการที่สามข้อถกเถียงระหว่างนักชาติพันธุ์วรรณาที่เกี่ยวข้องเนื่องจากสถานะความเบ่งบานหลากหลาย สามารถมองได้ 2 ระดับคือ ระดับญาณวิทยาซึ่งเป็นข้อถกเถียงระหว่าง subjectivism กับ constructionism ในประเด็นเกี่ยวกับการเข้าถึงและการนำเสนอความจริง และระดับวิธีวิทยาซึ่งสามารถสรุปรวมข้อถกเถียงหลักได้ 3 ประการคือ ประการแรกการถกเถียงเกี่ยวกับอนาคตของชาติพันธุ์วรรณาว่าควรจะก้าวเดินไปในทิศทางใด ประการที่สองเป็นข้อถกเถียงที่ว่านักชาติพันธุ์วรรณาจำเป็นหรือไม่ที่จะต้องลงไปเก็บรวบรวมข้อมูลในสนามโดยตรงหรือสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านสื่อกลางอื่น ๆ ที่ไม่ใช่สนามจริง อย่างเช่น โทรศัพท์หรือภาพยนตร์ ประการที่สามเป็นข้อถกเถียงที่ว่าในงานชาติพันธุ์วรรณาควรกล่าวถึงตัวตนของนักชาติพันธุ์วรรณาหรือไม่ เนื่องมาจากมองว่าตัวตนของนักวิจัยมีอิทธิพลสำคัญต่องานวิจัยเชิงชาติพันธุ์วรรณา